

Evropský parlament schválil dlouhodobou půjčku Ukrajině. Kromě peněz tam poputují také generátory elektřiny

euractiv.cz/section/all/news/evropsky-parlament-schvalil-dlouhodobou-pujcku-ukrajine-krome-penez-tam-poputuji-take-generatory-elektřiny

2. prosince 2022

Autor: Kateřina Horáková | EURACTIV.cz

2. 12. 2022

© Pixabay

V minulém týdnu schválil Evropský parlament historicky první dlouhodobou půjčku Ukrajině. Celkem se jedná o 18 miliard eur, které by měly pokrýt primárně výdaje na chod základních služeb a poválečnou obnovu. Jak bude půjčka vypadat a bude stačit na pokrytí všech nákladů ukrajinské infrastruktury?

Příští rok by měla Ukrajina mít možnost čerpat peníze z dlouhodobé půjčky od Evropské unie. Minulý týden se na tom shodli poslanci Evropského parlamentu.

„Je to další důležité hlasování, které ukazuje náš závazek k evropské budoucnosti Ukrajiny a její poválečné obnově,“ prohlásil po hlasování na svém **twitterovém účtu** slovenský europoslanec **Vladimír Bilčík** (EPP).

Peníze by měly jít na pokrytí výdajů na provoz nemocnic, škol nebo také na zajištění bydlení lidí, kteří museli kvůli válce opustit své domovy. Ukrajina by měla peníze na své účty obdržet v pravidelných čtvrtletních splátkách, tak aby měla pravidelný přísun peněz.

„Ukrajina musí vědět, že se může na evropskou podporu spoléhat tak dlouho, jak bude třeba. EU je připravena poskytovat pravidelnou a předvídatelnou finanční pomoc, která pomůže pokrýt značnou část finančních potřeb,“ zdůraznila právě aspekt pravidelnosti i litevská europoslankyně **Sandra Kalniete** (EPP), která je stálou zpravodajkou pro Ukrajinu ve výboru pro mezinárodní obchod (INTA).

„Dlouhodobá finanční pomoc pro Ukrajinu je zcela jistě efektivnější než pomoc nárazová,“ souhlasila s Kalniete i její kolegyně z INTA europoslankyně **Markéta Gregorová** (Piráti, Zelení/ESA). Dosud totiž byla peněžní pomoc schvalována v nepravidelných intervalech podle toho, jak se shodli šéfové státních kas. Nedalo se tak dopředu předvídat, s jakou částkou mohou Ukrajinci počítat.

Unijní finanční pomoc Ukrajině v otázkách a odpovědích

Evropská unie od počátku ruské agrese na Ukrajině, tedy od 24. února 2020, rozjela různé mechanismy pomoci nebo naopak sankcí. Jak konkrétně vypadá unijní finanční pomoc Ukrajině?

Peníze výměnou za reformy

Na oplátku za tuto makrofinanční pomoc EU vyžaduje, aby Ukrajina přijala nové reformy. Ty mají za cíl posílit instituce Ukrajiny a připravit ji tak na cestu ke členství v EU. Oblasti, kterých by se měly reformy dotknout, jsou boj s korupcí nebo soudnictví.

EU ovšem neopomíjí ani další kritéria, jako například dodržování zásad prvního státu či modernizace institucí, která hodnotí při přístupových jednáních s kandidátskými zeměmi. Před každou splátkou by měla stav reforem hodnotit Evropská komise a na základě svého hodnocení Ukrajině částku vyplatit.

Nyní budou o půjčce jednat ministři financí unijní sedmadvacítky, kteří by se měli sejít příští týden na pravidelné Radě v Bruselu. Pokud ministři půjčku schválí, začne ji na začátku roku Evropská komise vyplácet. Ovšem aby návrh prošel, musejí se státy

jednomyslně shodnout na jeho znění. To se může ukázat problematické v případě Maďarska. Zkraje listopadu totiž **podle serveru Politico** Budapešť uvedla, že bude chtít návrh blokovat.

Podle europoslankyně Gregorové ale hrozba maďarského veta není tak horká. „V kontextu podpory Ukrajiny panuje v Evropské unii spíše jednota. A zrovna tuto pomoc, byť v menších balíčcích, již v minulosti Maďarsko několikrát schválilo, tak neočekávám, že se teď něco výrazně změní,“ argumentovala.

Nedostatečná finanční pomoc?

Částka by měla pokrýt zhruba polovinu měsíčních výdajů Ukrajiny. Mezinárodní měnový fond vyčíslil, že Ukrajina bude příští rok potřebovat na chod státu 3-4 miliardy eur měsíčně. EU na tyto výdaje každý měsíc přispěje částkou 1,5 miliardy eur.

„Již nyní je jasné, že 18 miliard eur nebude velice pravděpodobně stačit na výdaje spojené s ruskou agresí a následnou poválečnou rekonstrukci Ukrajiny,“ připomenula Gregorová. Ta navíc upozornila na mezeru v ukrajinském rozpočtu na příští rok, kde chybí 38-40 miliard eur.

„V těchto odhadech existuje velký stupeň nejistoty a už teď je jasné, že současný (*ukrajinský*) rozpočet není dostatečně vysoký,“ apelovala europoslankyně. Ukrajinský parlament přitom rozpočet schválil na začátku listopadu a označil jej za „vítězný“, protože má podle něj pomoci přiblížit Ukrajinu k vítězství nad Ruskem.

Kde vzít finance na pomoc Ukrajině? Komise navrhuje zabavit peníze ruské banky a oligarchů

Evropská komise navrhuje zabavit majetek, který země EU zmrazily Rusku v reakci na invazi na Ukrajinu. Oznámila to dnes předsedkyně komise Ursula von der Leyenová, podle níž by konfiskované jmění mělo sloužit pro náhradu válečných škod a poválečnou obnovu Ukrajiny.

Se zbraněmi také generátory elektřiny

„Evropská unie směrem k Ukrajině postupuje velkoryse a efektivně. Mimo finanční pomoc poskytuje také pomoc humanitární, včetně přijímání lidí prchajících před válkou, a dále podporuje státy, které válečné uprchlíky přijímají. Nicméně výdaje spojené s ruskou agresí jsou pro Ukrajinu obrovské,“ shrnula dosavadní pomoc Gregorová. „Je nutné Ukrajině nadále pomáhat, jelikož brání nejen své hranice, ale také hranice demokratické,“ dodala.

Podle Gregorové je nutné zajistit další pravidelnou finanční podporu, která by přispěla na udržení základních funkcí státu a ekonomické stability, stejně jako na poválečnou rekonstrukci. Kromě finanční pomoci by měla Ukrajinu ale podporovat nadále i materiálně.

A to se už děje. Od začátku ruské invaze jednotlivé členské státy pravidelně Ukrajině posílají zbraně a vojenské vybavení. Tam ale pomoc nekončí.

S nabídkou další pomoci přišla minulý týden předsedkyně Evropského parlamentu **Roberta Metsola**, když spustila kampaň „Generators of Hope“ (Generátory naděje). Kampaň představila společně se starostou Florencie a předsedou projektu Eurocities **Dariem Nardellou**.

S nadcházející zimou existují obavy, že kvůli nedostatku energie budou Ukrajinci čelit extrémním podmínkám pro život, který už tak komplikuje probíhající válka. Metsola s Nardellou tak v rámci kampaně vyzvali evropská města, aby darovala Ukrajincům generátory elektřiny, které jim pomohou přečkat mrazy. Generátory by měly dodávat energii například do nemocnic, škol, ale například i do vodovodních zařízení nebo telefonních stožárů.

„Tímto přímým apelem na evropská města můžeme přispět k tomu, aby mohla ukrajinská města zvládnout svůj každodenní chod i během tuhých mrazů. Musíme jednat okamžitě. Zima je před námi, není elektřina ani plyn, a my nemáme času na zbytek,“ zdůraznil naléhavost situace Dario Nardella na půdě Evropského parlamentu.

„Jsem pyšný, že Evropané a jejich instituce, jako je Evropský parlament a projekt Eurocities, dnes v reakci na teroristické činy vůči civilistům stojí na straně Ukrajiny,“ děkoval za kampaň **Andriy Yermak**, vedoucí kanceláře ukrajinského prezident **Volodymyra Zelenského**.

Tento článek vznikl s podporou kanceláře europoslankyně Markéty Gregorové (skupina Zelení / Evropská svobodná aliance v Evropském parlamentu). Všechny výstupy realizované v rámci této spolupráce jsou dostupné pod tímto odkazem. Podmínky spolupráce jsou uvedeny [zde](#).